

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ

МАТЕРІАЛИ

VII Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції
молодих учених та студентів

(19 – 20 листопада 2020 року, м. Умань)

Умань
2020

УДК 330.34(06)
С91

Головний редактор:

Пачева Н. О., кандидат економічних наук, доцент, в.о. директора Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Кірдан О. П., канд. економ. наук, доц. завідувач кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бержанір А. Л., канд. соц. наук, доц. кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Стойка В. О., канд. економ. наук, доц. кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового
інституту економіки та бізнес-освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*

Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали
С91 7 Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молодих учених та студентів
(м. Умань, 19-20 листоп. 2020 р.) : [зб. наук. тез] / МОН України,
Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін-т
економіки та бізнес-освіти ; [голов. ред. Н. О. Пачева ; редкол.:
О. П. Кірдан, А. Л. Бержанір, В. О. Стойка]. – Умань, 2020. – 398 с.

Збірник містить наукові тези VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів «Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки», яка відбулася 19 листопада – 20 листопада 2020 р. на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та студентів з актуальних проблем розвитку національної економіки.

УДК 330.34(06)

Матеріали подано в авторській редакції.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2020

Чвертко Л. А., Чолинець Я. В.	
ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО СТРАХУВАННЯ І ПРОБЛЕМИ ЙОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	113
Шаповал А. С.	
ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....	117
СЕКЦІЯ 4. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Багрій К. Л.	
ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ОДНА З УМОВ УСПІШНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З КОНТРАГЕНТАМИ.....	120
Бержанір І. А.	
НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	124
Гринько О.Р.	
ХАРАКТЕРИСТИКА МОДИФІКОВАНОГО АУДИТОРСЬКОГО ЗВІТУ: НЕГАТИВНИЙ АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ ТА ВІДМОВА ВІД ВИСЛОВЛЕННЯ ДУМКИ.....	127
Ковтун К. О.	
АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ.....	129
Куткова Є. В.	
РОЗВИТОК ІНСТРУМЕНТІВ АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПРИКАДІ ТОВ «ФАКТОР-ДРУК».....	133
Мелень О. В., Байдіна Т. А.	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ НА ОСНОВІ ОБЛІКОВОГО-АНАЛІТИЧНИХ ДАНИХ...	136
Німітченко Я. Е.	
ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА.....	141
Оляднічук Н. В.	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	144
Острожинська Ю. О.	
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК У ВІДРЯДЖЕННЯХ.....	149
Постернак І. М., Постернак С. О.	
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЛЕКСУ МІСТОБУДІВНОЇ ЕНЕРГОРЕКОНСТРУКЦІЇ.....	153
Рилєєв С. В.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗПОДІЛУ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ.....	157
Саванчук Т. М.	
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИПЛАТАМИ ЧЛЕНАМ ВИРОБНИЧИХ	161

Представлена модель оцінки якості управління є адекватною, тому що базується на сучасній концепції оцінки ефективності інвестиційних проектів. Дана модель в основному має властивість адаптивності. Однак для її настроювання на більш повний оцінюючий ефект необхідно врахувати залежність норми дисконту від часу. І нарешті, модель ефективна, тому що дозволяє динамічно оцінювати результат управлінської діяльності й по цій динаміці формувати досить детальні прогнози розвитку процесу управління.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗПОДІЛУ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

*Рилєєв С. В., к. е. н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

Кожне підприємство, яке бере участь у розвитку економіки країни, формує фінансові результати діяльності з метою отримання прибутку. Класична модель прибутку – це вирахування з суми отриманих доходів підприємства суми визнаних витрат. Доходи підприємства в першу чергу залежать від рівня збуту та реалізації продукції, надання робіт та послуг, від розвитку ринку. Витрати ж залежать від методики обліку та калькулювання витрат на виробництво продукції.

Витрати на виробництво виникають з суми прямих витрат на виробництво та загальновиробничих витрат. Визначити прямі витрати на виробництво можна на підставі обліку прямих матеріальних виробничих витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат. Всі ці витрати формують виробничу собівартість продукції і включають прямо у вартість виготовленої продукції. Загальновиробничі витрати також включаються у вартість продукції, але за непрямим методом розподілу.

Основною проблемою обліку загальновиробничих витрат є методично вірний розподіл їх між видами виробленої продукції. Крім того виникають питання щодо складу загальновиробничих витрат, особливості поділу на

постійні та змінні.

В П(С)БО 16 «Витрати» відсутнє визначення загальновиробничих витрат, тільки обґрунтовано розподіл на постійні та змінні витрати, наведено склад загальновиробничих витрат в розрізі статей.

До змінних загальновиробничих витрат належать витрати виробництва, що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно до зміни обсягу діяльності. До постійних загальновиробничих витрат відносять витрати на обслуговування та управління виробництвом, що залишаються незмінними (або майже незмінними) при зміні обсягу діяльності [1].

Спірним питанням в П(С)БО 16 є розподіл загальновиробничих витрат на постійні та змінні, відповідно до нормальної потужності. Досить складно для промислових підприємств визначити нормальну потужність, внаслідок впливу зовнішніх факторів, опиту на продукцію, що виробляється та виробництва окремих видів продукції під замовлення. Під нормальною потужністю розуміють очікуваний середній обсяг діяльності, що може бути досягнутий за умов звичайної діяльності підприємства протягом кількох років або операційного циклу з урахуванням запланованого обслуговування виробництва. При розрахунку нормальної потужності підприємства мають врахувати змінний режим роботи, тенденцію попиту на продукцію, проте визначити її для багатьох підприємств є досить складно.

Відповідно до норм МСБО 2 «Запаси», нормальна потужність – це очікуваний рівень виробництва, якого можна досягти в середньому протягом кількох періодів або сезонів за звичайних обставин, якщо взяти до уваги зменшення потужності, що виникає в результаті запланованого обслуговування виробництва [2].

У теорії менеджменту існує декілька визначень потужності підприємства: проектна, виробнича та діюча, але відсутнє визначення нормальної. Проектна потужність – це величина можливого випуску продукції умовної номенклатури в одиницю часу, задану при проектуванні чи реконструкції виробничої одиниці. Виробнича потужність підприємства – це є максимально можливий річний

випуск продукції або обсяг переробки сировини в номенклатурі і асортименті, які встановлені планом при повному використанні обладнання і площ з врахуванням використання прогресивної технології, передової організації праці і виробництва. Діюча потужність – це потенційна здатність виробити протягом календарного періоду максимально можливу кількість продукції, передбачену планом [3, с. 100].

Отже фактично, визначення нормальної потужності підприємств існує тільки в системі бухгалтерському обліку. Власні дослідження показали, що в окремих випадках підприємства завантажені на 60–70% від можливої потужності. Відповідно поняття нормальна потужність та фактична потужність в даному випадку втрачають зміст. Нормальна потужність, як показник для підприємств промисловості, не може бути застосований.

Таким чином, доцільно не корегувати загальновиробничі витрати від ступеню використання «нормальної потужності», а відносити фактичні облікові загальновиробничі витрати повністю на виробничу собівартість її продукції, що, по-перше, буде спрощувати облік витрат виробництва та, по-друге, відображати реальні витрати на виробництво продукції підприємства та формування виробничої собівартості.

В свою чергу для поділу витрат на постійні та змінні необхідно застосовувати спеціальні методи визначення поведінки витрат стосовно обсягу діяльності та обсягів виробництва, які досить складні в обрахунках. На практиці виділити зі складу загальновиробничих витрат, які з них постійні, які змінні, досить складно та зазвичай підприємства застосовують приблизні розрахунки.

Дійсно, чітко й однозначно розділити ті або інші види витрат на постійні та змінні не можна, оскільки існують «змішані витрати», які містять у собі елементи, як постійних так і змінних витрат, і що навіть прямі витрати не завжди є змінними, якщо їх розглядати в довготривалому проміжку часу. П(С)БО 16 «Витрати» не ставить перед собою завдання на законодавчому рівні закріпити за видами витрат статус постійних або змінних витрат, воно лише дає

загальний принцип визнання тих або інших витрат постійними або змінними, і саме опису цього принципу, а не поділу витрат на дві частини присвячено П(С)БО 16 п. 16 [4, с. 9].

На основі проведеного дослідження обліку загальновиробничих витрат підприємства, можна зробити висновок, що їх облік є трудомістким та складним процесом. Від правильності визначення складу загальновиробничих витрат їх розподілу на постійні та змінні, а також віднесення на собівартість виробленої продукції залежить точність визначення виробничої та реалізованої собівартості продукції, розрахунок фінансового результату діяльності промислового підприємства.

Для спрощення облікового процесу формування собівартості продукції запропоновано не розподіляти загальновиробничі витрати залежно від нормальної потужності, а відносити їх в повному складі на витрати виробництва, в зв'язку з особливостями процесу виробництва, умовності розподілу витрат на постійні та змінні та складності обрахунку. Крім того обираючи критерії, щодо бази розподілу загальновиробничих витрат необхідно визначити, чи існує зв'язок між загальновиробничими витратами і причинами, що впливають на них.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. Дата оновлення 09.08.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 31.10.2020).

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» : Міжнародний документ від 30.06.2017 р. Дата оновлення 29.01.2019. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU17029> (дата звернення: 31.10.2020).

3. Тарасюк Г. М. Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вид 5-те вид. Київ : Каравела, 2012. 352 с.

4. Довгопол Н., Нестеренко М. П(С)БО 16 «Витрати» між фінансовим і управлінським обліком. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 6. С. 3–15.